

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Sant Pau VI

La canonització del beat Pau VI, prevista per al proper catorze d'octubre a la Plaça de Sant Pere i presidida pel papa Francesc, ens obliga a fer memòria agraïda del seu ministeri pastoral, perquè, enmig d'una època no gens fàcil per a la vida de l'Església, va saber-ne esdevenir un timoner audaç i prudent. A ell li va tocar portar a terme la gran obra del Concili Vaticà II. De fet, el Concili no s'hauria convocat sense la intuïció de Joan XXIII, però tampoc s'hauria portat a bon terme sense la talla intel·lectual de Pau VI.

És coneguda l'especial admiració del papa Francesc pel pensament de Pau VI, i així en glossa especialment les darreres exhortacions, escrites el 1975: *Gaudete in Domino* i *Evangelii nuntiandi* (EN). El títol de l'exhortació programàtica del papa Francesc, *Evangelii gaudium*, reuneix dues paraules d'ambdós documents. Pau VI, en els últims anys de la seva vida, va expressar que, malgrat els sofriments i la creu, l'espiritualitat pastoral culmina en el fervor i el goig. És un tema que el trobem en les Cartes de sant Pau. «L'alegria de l'Evangeli omple el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús», afirma Francesc a l'inici de la *Evangelii gaudium*. I, més endavant, parla de «la dolça i confortant alegria d'evangelitzar» (EG 10), expressió que extreu de Pau VI (EN 80).

Tant pel papa Francesc, com per Pau VI, és prioritària una Església de diàleg. És el tema primordial de l'encíclica programàtica de Pau VI, *Ecclesiam suam*, on afirma que l'anunci fonamental que cal comunicar és el diàleg Salvador de Déu cap a nosaltres; és a dir, en paraules de Francesc, «l'amor personal de Déu, que es va fer home, es va lliurar per nosaltres i viu oferint la seva salvació i la seva amistat» (EG 128).

El papa Francesc vol una Església «samaritana», servidora, pobra. És el que explicitava Pau VI quan en el seu viatge a l'ONU es preguntava què podia aportar l'Església en el conjunt de les nacions. I responia: l'Església és «experta en humanitat». El paradigma del bon samarità, que Pau VI va proposar com a icona d'allò que l'Església havia de ser, es va formular a l'*Assemblea de Puebla* (1979) amb l'expressió *samaritaneïtat*, un llenguatge d'abast universal, que recupera el papa Francesc, ell que també vol «una Església pobra i per als pobres» (EG 198).

Finalment, pel papa Francesc i per Pau VI, en tota acció evangelitzadora cal l'anunci i el testimoni. Afirmar Pau VI: «L'home d'avui escolta més de grat els testimonis que els mestres o, si escolta els mestres, és perquè són testimonis» (EN 41). És el que demanen els joves a l'Església, tal com afirma l'*Instrument de Treball del Sínode de Bisbes*, que té lloc aquests dies a Roma: «Que l'Església sigui una institució que brilli per l'exemple, la competència, la corresponsabilitat i la solidesa cultural» i que «no només faci sermons». I demana que els pastors de l'Església siguin «transparentes, acollidors, honestos, atractius, comunicatius, accessibles, alegres...». Que el testimoni de sant Pau VI ens hi ajudi.

ENTREVISTA

Una època apassionant

BRUNO BÉRCHEZ

Mn. Bruno Bérchez, director del Secretariat de Pastoral Juvenil de Barcelona, ha estat nomenat responsable de la nova Delegació d'Anunci i d'Iniciació Cristiana, creada perquè els diversos secretariats que hi agrupa caminin en comunió i sota un mateix impuls missioner. «Estem passant d'una Església de manteniment a una Església missionera, i això demana nous criteris d'actuació i una nova visió, més semblant a la dels primers segles del cristianisme —afirma. Cal sortir i proposar l'Evangeli. Però no en sabem, perquè fins ara les persones venien a trucar a la porta, i cal aprendre'n. Estem en una època apassionant.»

Què demanen els joves d'avui, a l'Església?

El que sempre han demanat. D'una banda, que no els amaguem Jesús. Ell és l'interessant, el fascinant, qui salva... I, d'una altra, que els acolim tal com són, deixant-los ser joves del segle XXI, amb les seves paradoxes i amb les seves virtuts.

Què heu preparat per al Sínode dels Joves?

Hem recollit les enquestes que ens van demanar i estem treballant per fer-ne resò del que es vagi dient. És una alegria que els nostres pastors dediquin gairebé un mes a preguntar-se com anunciar millor l'Evangeli a les noves generacions i com acompanyar-los en el camí de la fe.

Com cal afrontar l'evangelització dels joves?

És molt important estar al seu costat; escoltar-los i estimar-los tal com són. I és tant o més important estar ben connectats a Jesús en la pregària, conscients que Ell els estima més que nosaltres. Necessitem persones cridades a acompanyar així els joves. Però també crec que no hem de tenir por a cercar nous camins per evangelitzar, i canviar. Si allò que potser va funcionar fa uns anys ara ja no va, cal provar altres camins. No passa res. Jo espero que en el futur no facin la mateixa pastoral juvenil que fem ara. L'Evangeli no canvia. Els mètodes per anunciar-lo, sí.

Òscar Bardaji i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Pel temps compartit, gràcies!

Fa uns mesos vaig dedicar l'article a un religiós sudamericà, consiliari d'un centre d'esplai, que havia de retornar al seu país. Arribat el moment, ha estat l'hora dels comiats. El dels monitors i monitores ha coincidit amb la sortida, en la qual, a més de preparar el nou curs, també dediquen un espai per agrair la tasca dels que acaben el servei al centre. Després de les reunions de treball, acabant el matí, darrera missa celebrada per aquest consiliari, en pau i sense pressa, «perquè cada dia» —com ha indicat— «ens assemblem més a Jesús, des del coneixement que ens faci seguir-lo, amb la gosadia de testimoniar la nostra identitat cristiana». La trobada ha continuat amb el dinar i, després del lliurament d'un record i de les intervencions dels que s'acomiadaven, el consiliari ha adreçat aquestes paraules: «Dues reunions van marcar la pauta del que serien els meus dos anys a Barcelona. Entre glop i glop de cafè, en una conversa amb el llavors responsable del centre, anaven sortint idees, necessitats que donaven forma a allò que seria la meva responsabilitat. No tenia gaire idea de com dur-la a terme. Feia unes setmanes que havia descobert els centres d'esplai. «Ja aniré veient de què es tracta», em vaig dir en

aquell moment. «Déu anirà il·luminant el camí», em va dir el responsable del centre. Així va començar aquesta aventura. La segona reunió es va multiplicar, seguint el consell que vosaltres em va donar: «Queda amb nosaltres, fem un cafè i així vas parlant personalment amb cadascun de nosaltres i ens coneixes». Aquesta va ser la clau d'entrada.

»Vull donar moltes gràcies al Senyor de la vida, per tot el que he rebut de vosaltres. Gràcies pel lliurament apassionat que fa descobrir el do de la perseverança... Gràcies perquè heu estat companys, còmplices, somiadors i executors de petites coses... però moltes. Gràcies per centrar l'atenció i l'interès en la persona i proposar Jesús com a prototipus d'humanitat. Us agraeixo les estones de conversa personal. M'heu donat la possibilitat d'acompanyar-vos i de sentir-me acompanyat. Tot això fa que el meu comiat sigui esperançat. Ara s'obre una nova etapa per a mi en arribar al meu país, per a vosaltres i per al centre d'esplai. Pel temps passat i compartit, gràcies! Pel que vingui, sí, en mans de Déu». «Ensenya'm, Senyor, la teva ruta» (Sl 27,11). Una ruta de cafès, de reunions, de coneixences i d'acompanyament sota la llum de Déu!

HECHOS DE VIDA

XX siglos siguiendo a Jesús

Siglo I. **Jesús**, Hijo de **Dios**, nos dijo: «**Os doy un mandamiento nuevo: que os améis unos a otros, como yo os he amado. En ello conocerán que sois discípulos míos.**»

Siglo XI. **S. Anselmo de Canterbury**, doctor de la Iglesia, enseñaba:

—«**Jesús, Dios mío, Tú eres mi ternura y mi todo.**

—Dame la **gracia de llenarme de tu misericordia.**

—De **compadecerme de los enfermos y agonizantes.**

—De **correr en ayuda de quienes pasan necesidad.**

—Dame la **gracia de aliviar a los que viven la desgracia.**

—De dar **hogar a los que no lo tienen.**

—De **consolar a los que sufren y lloran.**

—De **animar a los deprimidos y tristes.**

—Dame la **gracia de devolver la alegría a los pobres.**

—De **perdonar a mis ofensores.**

—De amar a los que me **odien.**

—De **devolver siempre bien por mal.**

—De no **despreciar a nadie y de respetar a todos.**»

Siglo XX: **Teresa de Calcuta** y muchos otros hicieron lo mismo. Son incalculables los **millones de personas** que dieron **fuerza y ayuda** al prójimo **necesitado** siguiendo el **mandamiento de Jesús.**

Mn. Josep M. Alimbau Argila
Medalla de Plata del Inst. Teol. Espiritual de Barcelona por sus más de 50 años en el *Full Dominical* y en Radio Barcelona (SER)

Lectures de la missa diària i santoral

8. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.)
[Ga 1,6-12 / Sl 110 / Lc 10,25-37]. Sant Simeó el Just, profeta; sant Demetri, mr.; santa Tais, penitent.

9. ■ Dimarts [Ga 1,13-24 / Sl 138 / Lc 10,38-42]. Sant Dionís, primer bisbe de París, romà, i companys clergues, mrs. (s. III); sant Joan Leonardi (Lucca, 1541-Roma, 1609), prev., fund. Sant Abraham (s. XIX aC), patriarca, pare en la fe; sant Lluís Bertran, prev. dominic, de València, missioner a Amèrica.

10. ■ Dimecres [Ga 2,1-2.7-14 / Sl 116 / Lc 11,1-4]. Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agustinià), de Fuenllana. Sant Sabí, ermità al Pirineu.

11. ■ Dijous [Ga 3,1-5 / Sl: Lc 1,69-70.71-73.74-75 / Lc 11,5-13]. Santa Soledat Torres Acosta (Madrid, 1826-1887), vg., fund. Serventes de Maria, Vetlladores dels Malalts (SM, 1851). Sant Germà, bisbe i mr. Sant Joan XXIII, papa (1958-1963).

12. □ Divendres [1Cr 15,3-4.15-16;16,1-2 (o bé: Ac 1,12-14) / Sl 26 / Lc 11,27-28]. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó. Sant Serafi de Monte Granario, rel. caputxí; santa Domnina, vg.

13. ■ Dissabte [Ga 3,22-29 / Sl 104 / Lc 11,27-28]. Sant Eduard (1002-1062), rei d'Anglaterra, venerat a Westminster; santa Cledònia, vg.

14. ■ † Diumenge vinent, XXVIII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.)
[Sv 7,7-11 / Sl 89 / He 4,12-13 / Mc 10,17-30 (o bé: Mc 10,17-27)]. Mare de Déu del Remei. Sant Calixt I, papa (217-222) i mr. Sant Just, bisbe; santa Fortunata, vg. i mr.

ACTUALITAT

800 anys de la Fundació de l'Orde de la Mercè

El diumenge 23 de setembre passat, es va celebrar una eucaristia en acció de gràcies per la fundació, ara fa 800 anys, de l'Orde de la Mercè per sant Pere Nolasc, el bisbe Berenguer de Palou i el rei Jaume I. A la celebració, que va presidir el cardenal Omella, hi varen assistir bisbes dels països i de les diòcesis en els quals els mercedaris realitzen la seva missió. Un moment molt emotiu de la cerimònia fou quan, en l'ofertori, un centenar de religiosos i religioses vinculades al carisma de la Mercè varen fer la renovació dels seus vots, incloent-hi el quart vot de redempció dels esclavitzats per qualsevol mal.

Visita del pare general dels jesuïtes

El P. Arturo Sosa, superior general de la Companyia de Jesús, va visitar Barcelona per participar en l'Assemblea de la Conferència de Provincials Europeus, que es va iniciar el dissabte 22 de setembre. La trobada va tractar dos temes principals. En primer lloc, les preferències apostòliques de la Companyia de Jesús a nivell global, un treball que està realitzant la Companyia per identificar aquells temes que han de marcar les línies dels propers anys. I, en segon lloc, la realitat dels centres de formació de jesuïtes a Europa, per impulsar la cooperació entre ells. Dissabte va visitar la basílica de la Sagrada Família, on va celebrar una eucaristia amb els provincials. Durant aquesta visita, el P. Sosa

va quedar molt impressionat davant un retaule de la Sagrada Família, una reproducció del qual l'acompanya en la seva habitació, com a gran devot de sant Josep. El dimarts 25 va visitar el cardenal Omella al Palau Episcopal, com mostra la foto. A la tarda, a l'església del Sagrat Cor, va tenir una trobada amb persones vinculades als jesuïtes i presidí l'eucaristia final.

El pare general també va visitar *Migra Studium*, Cristianisme i Justícia, el Casal Borja i el Santuari de la Cova a Manresa, on li fou presentat el projecte de remodelació del Santuari, en el qual s'està treballant amb una proposta de l'artista jesuïta eslovè Marko Rupnik.

El cardenal Omella demana pau i tranquil·litat a la Mare de Déu de la Mercè

En la festa de la patrona de Barcelona, amb una basílica de la Mercè plena a vessar, el cardenal Omella va presidir la celebració de l'eucaristia, que aquest any va tenir una especial solemnitat perquè se celebrava el vuitè centenari de la fundació de l'Orde de la Mercè.

Al final de l'homília, el cardenal, en una pregària dirigida a la Mare de Déu, va dir: «Santa Maria de la Mercè, Mare de Déu de misericòrdia, en aquest temps d'incertesa que ens toca viure et demanem pau i tranquil·litat per al nostre món i, de manera especial, per al nostre país. No permetis que caiguem en la temptació de la divisió, de la confrontació, de la imposició de les nostres maneres de veure i de construir el món.»

Inauguració de curs a l'Ateneu Universitari Sant Pacià

El passat 26 de setembre va tenir lloc la inauguració de curs a l'Ateneu Universitari Sant Pacià (AUSP), amb una celebració de l'eucaristia a la capella del Seminari que va presidir el cardenal Omella. Després, a l'Aula Magna, es va celebrar l'acte acadèmic. El rector de l'AUSP, el Dr. Armand Puig, va dir que aquesta institució es consolida després de tres anys d'existència. El Dr. Xavier Morlans, professor de la FTC, va impartir la lliçó inaugural del curs titulada «Escletxes en el jo impermeable a Déu. La proposta cristiana en un món secular». Després d'analitzar el procés de secularització, que ve de lluny, i que s'ha intensificat amb els canvis accelerats de l'últim terç del segle passat i en el començament del segle XXI, el Dr. Morlans va examinar unes escletxes o fissures en la nostra societat occidental. En el darrer apartat de la seva lliçó, va donar unes orientacions pastorals: ajudar l'interlocutor que reconegui les seves escletxes; suggerir-li que hi hagi una resposta més enllà de les teràpies psicològiques i humanistes; i proposar-li la trobada personal amb Jesucrist, com a guaridor radical i regenerador dels vincles humans.

Aigua, font de vida i dret humà

Del 28 al 30 de setembre, Barcelona ha acollit el Seminari Internacional «Aigua, font de vida i dret humà», emmarcat en la trobada europea anual de Justícia i Pau, que ha comptat amb la participació de 50 representants de les comissions europees de Justícia i Pau vinguts de 20 països. S'ha escollit Barcelona perquè enguany se celebra el 50è aniversari de la creació d'aquesta entitat al nostre país.

El tema central ha girat entorn de l'aigua com a dret humà. El cardenal Omella assistí a la cerimònia d'obertura, celebrada al Col·legi d'Advocats de Barcelona, en la qual el Dr. Jaume Sau-

ra, adjunt general del Síndic de Greuges de Catalunya i professor de dret internacional, parlà del dret a l'aigua i de les polítiques internacionals per protegir-lo. Els assistents van visitar la Cova de St. Ignasi a Manresa, on van celebrar l'assemblea general estatutària. Cal destacar que el papa Francesc també ha centrat en l'aigua el seu missatge en la Jornada Mundial de Pregària per la Cura de la Creació. En aquest missatge lamenta que extenses zones del món tinguin tanta dificultat per accedir a l'aigua, que és un dret humà bàsic, i demana estils de vida i polítiques que vagin més enllà de la productivitat i el benefici a curt termini.

Emotiu record del bisbe Joan Carrera

El 27 de setembre, al saló d'actes del Seminari Conciliar, el Memorial Bisbe Joan Carrera va inaugurar els actes en record de qui fou bisbe auxiliar de Barcelona, amb motiu del 10è aniversari de la seva mort, el 3 d'octubre de 2008. Va fer la presentació de l'acte el periodista Francesc Rosaura i varen intervenir les següents persones: Jordi Breu, president del Memorial Bisbe Joan Carrera; Mn. Felip-Juli Rodríguez, rector del Seminari; Eduard Fornés, editor de les obres del bisbe Joan Carrera; Marcel-

lí Joan, director general d'Afers Religiosos; Mons. Joan Enric Vives, arquebisbe-bisbe d'Urgell; i el cardenal Lluís Martínez Sistach. Els oradors van recordar el gran testimoni cristià i pastoral del bisbe Carrera.

El dimecres 3 d'octubre es va celebrar una missa a la catedral de Barcelona, i el dissabte 6 d'octubre es van cloure els actes en memòria del bisbe Joan al Monestir de Sant Jeroni de la Murtra, a Badalona, al qual deixà el seu arxiu i el seu llegat.

Inici de curs del Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona

El Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona va inaugurar el nou curs, el passat 30 de setembre, amb una trobada sobre «Exercicis espirituals a la vida quotidiana», que va tenir lloc a l'església de Sant Pau del Camp. En la trobada, hi van participar el bisbe auxiliar, Mons. Sergi Gordo, i el consiliari de l'entitat, Mn. Josep M. Turull.

Les persones encarregades de conduir la sessió sobre els exercicis espirituals van ser Llum Delàs i Montse Subirana, que van parlar des del seu testimoni. Segons van exposar, «dedicar uns moments del dia a pregar ens porta a descobrir una nova intimitat amb Déu; a acceptar les pròpies limitacions; a ser conscients que no estem sols i a trobar criteris de discerniment».

Després va tenir lloc la celebració de l'Eucaristia presidida pel bisbe Sergi, el qual durant l'homília va recalcar que, un moment de pregària diària ens ajuda a descobrir que «som instruments en mans de Déu que irradia la llum de l'Evangeli a través de nosaltres».

DIUMENGE XXVII DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,18-24)

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi». El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals, era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i de fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs». Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família.

Salm responsorial (127)

R. *Que el Senyor ens beneeixi tota la vida.*

Feliç tu, fidel del Senyor, / que vius seguint els seus camins. / Menjaràs del fruit del teu treball, / seràs feliç i tindràs sort. R.

La teua esposa fruitarà com una parra, / dins la intimitat de casa teua; / veuràs els fills com plançons d'oliviera / al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor seran beneïts. / Que el Senyor et beneeixi des de Sió. / Que tota la vida puguis veure / prosperar Jerusalem. R.

Que puguis veure els fills dels teus fills. / Pau a Israel! R.

Lectura de la carta als cristians hebreus (He 2,9-11)

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Marc

(Mc 10,2-16)

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «¿Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se». Jesús els digué: «Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi Déu creà l'home i la dona. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar». Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-li sobre això mateix. Jesús els diu: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri».

La gent portava a Jesús uns nens perquè els imposés les mans, però els deixebles renyaven els qui els havien portat. A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: «Deixeu venir els nens, no els excloueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà pas». I els prenia als braços i els beneïa imposant-los les mans.

Lectura del libro del Génesis (Gén 2,18-24)

El Señor Dios se dijo: «No es bueno que el hombre esté solo; voy a hacerle a alguien como él, que le ayude». Entonces el Señor Dios modeló de la tierra todas las bestias del campo y todos los pájaros del cielo, y se los presentó a Adán, para ver qué nombre les ponía. Y cada ser vivo llevaría el nombre que Adán le pusiera. Así Adán puso nombre a todos los ganados, a los pájaros del cielo y a las bestias del campo; pero no encontró ninguno como él, que le ayudase. Entonces el Señor Dios hizo caer un letargo sobre Adán, que se durmió; le sacó una costilla, y le cerró el sitio con carne. Y el Señor Dios formó, de la costilla que había sacado de Adán, una mujer, y se la presentó a Adán. Adán dijo: «¡Esta sí que es hueso de mis huesos y carne de mi carne! Su nombre será "mujer", porque ha salido del varón». Por eso abandonará el varón a su padre y a su madre, se unirá a su mujer y serán los dos una sola carne.

Salmo responsorial (127)

R. *Que el Señor nos bendiga todos los días de nuestra vida.*

Dichoso el que teme al Señor / y sigue sus caminos. / Comerás del fruto de tu trabajo, / serás dichoso, te irá bien. R.

Tu mujer, como parra fecunda, / en medio de tu casa; / tus hijos, como renuevos de olivo, / alrededor de tu mesa. R.

Esta es la bendición del hombre / que teme al Señor. / Que el Señor te bendiga desde Sión, / que veas la prosperidad de Jerusalén / todos los días de tu vida. R. Que veas a los hijos de tus hijos. / ¡Paz a Israel! R.

Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 2,9-11)

Hermanos: Al que Dios había hecho un poco inferior a los ángeles, a Jesús, lo vemos ahora coronado de gloria y honor por su pasión y muerte. Pues, por la gracia de Dios, gustó la muerte por todos. Convenía que aquel, para quien y por quien existe todo, llevara muchos hijos a la gloria perfeccionando mediante el sufrimiento al jefe que iba a guiarlos a la salvación. El santificador y los santificados proceden todos del mismo. Por eso no se avergüenza de llamarlos hermanos.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Marcos

(Mc 10,2-16)

En aquel tiempo, acercándose unos fariseos, preguntaban a Jesús para ponerlo a prueba: «¿Le es lícito al hombre repudiar a su mujer?». Él les replicó: «¿Qué os ha mandado Moisès?». Contestaron: «Moisès permitió escribir el acta de divorcio y repudiarla». Jesús les dijo: «Por la dureza de vuestro corazón dejó escrito Moisès este precepto. Pero al principio de la creación Dios los creó hombre y mujer. Por eso dejará el hombre a su padre y a su madre, se unirá a su mujer y serán los dos una sola carne. De modo que ya no son dos, sino una sola carne. Pues lo que Dios ha unido, que no lo separe el hombre». En casa, los discípulos volvieron a preguntarle sobre lo mismo. Él les dijo: «Si uno repudia a su mujer y se casa con otra, comete adulterio contra la primera. Y si ella repudia a su marido y se casa con otro, comete adulterio».

Acercaban a Jesús niños para que los tocara, pero los discípulos los regañaban. Al verlo, Jesús se enfadó y les dijo: «Dejad que los niños se acerquen a mí: no se lo impidáis, pues de los que son como ellos es el reino de Dios. En verdad os digo que quien no reciba el reino de Dios como un niño, no entrará en él». Y tomándolos en brazos los bendecía imponiéndoles las manos.

No és cap joc de criatures

P. JAUME SIDERA, claretià

Fet i fet hem convertit el matrimoni en un joc de nins i nines. Quan ens cansem, les arraconem o les llencem.

Jesús fa una invitació al seny, a la responsabilitat i a la maduresa. El matrimoni és un afer de persones adultes, madures, conscients de la pròpia dignitat.

Certs mitjans van plens de l'heroisme d'uns eterns adolescents que, quan puguen en l'escala social o es fan un nom canvien de casa, de cotxe i de dona.

Hem retrocedit als temps de Jesús quan el marit podia acomiadar la dona per una raó tan sòlida com que se li havia cremat l'arròs. La Llei exigia al marit que li lliurés un document perquè pogués organitzar el seu futur.

Quan els fariseus plantegen la qüestió, Jesús els retreu la seva incapacitat de comprendre el projecte de Déu. Déu creà l'home i la dona a imatge i semblança seva i els proposà un ampli camp de creativitat. Quan Adam es deixondí del son reconegué en Eva una persona igual a ell en dignitat. Tots dos decidiran abandonar el clan familiar per formar una nova família unida i fecunda.

Pares i mares que sou avui en aquesta Eucaristia: enhorabona per la vostra fidelitat i per l'esforç de mantenir-vos en la línia marcada per Jesús. Potser no us n'adoneu: però amb el vostre amor i calidesa acaroneu els menuts que Ell mateix acarona i beneïa. Ells són el millor bitllet per «entrar en el Regne de Déu».

I si el matrimoni fracassa? No jutgessim ni menys encara condemnéssim. Sovint s'han trobat en situacions que han convertit en un infern la relació cridada a ser una profunda experiència d'amor i de pau. No es descoratgin. Jesús els garanteix el seu amor molt més enllà de les lleis. Continua comptant amb ells. És per viure en pau que ens ha cridat el Senyor, deia sant Pau.

AGENDA

Activitats del cardenal Omella

Del 3 al 28 d'octubre. Participarà com a pare sinodal a l'Assemblea General Ordinària de Bisbes al Vaticà.

Actes

Inauguració del curs de la Fundació Joan Maragall. Dilluns 8 d'octubre (19 h), conferència: «Conversió ecològica integral: una resposta creient al greu problema del canvi climàtic», per Lluç Torcal, físic i monjo del Monestir de Poblet. Al Seminari Conciliar (c/ Diputació, 231). Entrada lliure.

Festa de la Mare de Déu del Pilar. Divendres 12 d'octubre (12 h), a la Basílica de la Puríssima Concepció (c/ Aragó, 299), eucaristia organitzada per les associacions de les *Damas y Caballeros del Pilar*. Al final, cant de l'himne i veneració del pilar que es conserva en aquesta basílica.

Festa de la Mare Petra a Barcelona. Dia 13 d'octubre, ruta pels llocs més significatius que va visitar la Mare Petra. A les 10.30 h, trobada a l'Estació de França. Seguidament, visita a la basílica de la Mercè, on es guanyarà el Jubileu Mercedari pels 800 anys de la fundació

d'aquest orde. Continuarem pel passeig Colom i les Rambles fins a l'església de Betlem. A les 14 h, missa d'inici de curs i després visita a la casa del carrer Ataülf, on visqué la Mare Petra. A les 15 h, dinar de germanor. Per al dinar cal inscripció prèvia al t. 932 840 500.

«**Com et parles?**» Dissabte 20 d'octubre (10-17 h), recés amb els acords d'interludis de cítara amb la gna. Conxa Adell. Al Monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Anglès, 55). Info: t. 932 038 915 / www.benedictinessantperepuelles.cat. Cal inscripció prèvia si us quedeu a dinar.

Trobada dels Amics de Sant Francesc. Dia 11 d'octubre (20-21 h). Tema: Pregària. Als Franciscans del carrer Santaló 80. Oberta a tothom.

Tallers d'Oraçió i Vida (mètode P. I. Larranaga). «Aprendre a pregar per aprendre a viure». Sessions informatives: *Dimencres 24 d'octubre* (18.45 h), a la pquia. San Juan Bosco (pl. Ferran Reyes, 2). Contacte: t. 630 556 577 (Ana). *Dimarts 30 d'octubre* (19 h), a l'església de Sant Josep i Maria Auxiliadora (c/ Sepúlveda, 68). Contacte: t. 696 364 570 (Carmina).

Adoració eucarística a la cripta de la Sagrada Família. Dia 11 d'octubre (20.15-23 h), missa i vespres. Els segons dijous de cada mes i tots els diumenges hi haurà confessors a partir de les 18 h. Inscripció als torns d'adora-

ció perpètua: apartat de correus, suc. 44/44063, 08014 Barcelona. Informació: t. 662 198 630 (Juan Ribas), www.sagradafamiliaadoracio.com

Publicacions

Lo que no se da se pierde. Retrato de la misionera Isa Solá. El 2 de septiembre de 2016, la religiosa Isa Solá conducía por el centro de Puerto Príncipe (Haití) cuando un hombre le disparó dos veces para robarle y acabó brutalmente con su vida. Había trabajado en Valencia junto a enfermos terminales de sida, y en Guinea Ecuatorial. La autora de este libro, Mey Zamora (Barcelona, 1964), es periodista y compartió en su juventud actividades con Isa Solá. En este libro de 274 pág., de Plataforma Editorial, nos ofrece el retrato de esta misionera que era miembro de la Congregación de Jesús María. Se presentará el lunes 22 de octubre, a las 19 h, en la Casa del Libro (rbla. Catalunya, 37).

Dos libros de plegarias para niños editados por Paulinas. *99 Oraciones para Niños* es un libro recopilado por Juliet David e ilustrado por Elna Ellis. Recoge

oraciones para todos los días, para días especiales, de agradecimiento, bendiciones, alabanzas y las oraciones más clásicas. *Hablamos con Jesús, nuestro amigo* es un libro que enseña cómo orar y ofrece unas fórmulas bien seleccionadas. También incluye unas páginas en blanco para que cada niño pueda escribir sus propias oraciones. Ambos libros están profusamente ilustrados.

Kharis. Los secretos de la gracia. Escrito por Ernestina y Pedro Álvarez Tejerina (Ed. Paulinas), este libro de 160 páginas es una novela de iniciación que con un lenguaje directo

nos invita a ser espectadores del diálogo entre dos personajes femeninos: Martina, una joven repleta de curiosidad y de sed espiritual, y sor Margarita, una religiosa benedictina paciente, pedagógica y portentosa narradora.

CARTA DOMINICAL

† **CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA**
Arzobispo de Barcelona

San Pablo VI

La canonización del beato Pablo VI, prevista para el próximo catorce de octubre en la Plaza de San Pedro y presidida por el papa Francisco, nos obliga a hacer memoria agradecida de su ministerio pastoral, porque, en una época nada fácil para la vida de la Iglesia, supo ser un timonel audaz y prudente a la vez. A él le tocó llevar a cabo la gran obra del Concilio Vaticano II. De hecho, el Concilio no se habría convocado sin la intuición de Juan XXIII, pero tampoco se habría llevado a cabo sin la talla intelectual de Pablo VI.

Es conocida la especial admiración del papa Francisco por el pensamiento de Pablo VI, y así glosa especialmente sus últimas exhortaciones, escritas en 1975: *Gaudete in Domino* y

Evangelii nuntiandi (EN). El título de la exhortación programática del papa Francisco, *Evangelii gaudium*, reúne una palabra de cada documento. Pablo VI, en los últimos años de su vida, expresó que, a pesar de los sufrimientos y la cruz, la espiritualidad pastoral culminaba en el fervor y el gozo. Es un tema que encontramos en las Cartas de san Pablo. «La alegría del Evangelio llena el corazón y la vida entera de los que se encuentran con Jesús», afirma el papa Francisco en el inicio de *Evangelii gaudium*. Y, más adelante, habla de «la dulce y confortadora alegría de evangelizar» (EG 10), expresión que extrae de Pablo VI (EN 80).

Tanto para el papa Francisco como para Pablo VI, es prioritaria una Igle-

sia de diálogo. Es el tema primordial de la encíclica programática de Pablo VI, *Ecclesiam suam*, en la que afirma que el anuncio fundamental que hay que comunicar es el diálogo salvador de Dios hacia nosotros; es decir, en palabras del papa Francisco, «el amor personal de Dios que se hizo hombre, se entregó por nosotros y está vivo ofreciendo su salvación y su amistad» (EG 128).

El papa Francisco quiere una Iglesia *samaritana*, servidora, pobre. Es lo que explicitaba Pablo VI cuando, en su viaje a la ONU, se preguntaba qué podía aportar la Iglesia al conjunto de las naciones. Y respondía: la Iglesia es «experta en humanidad». El paradigma del buen samaritano, que Pablo VI propuso como icono de lo que la Iglesia tenía que ser, se formuló en la Asamblea de Puebla (1979) con la expresión *samaritanidad*, un lenguaje de alcance universal que recupera el papa Fran-

cisco, él que también quiere «una Iglesia pobre y para los pobres» (EG 198).

Finalmente, para el papa Francisco y para Pablo VI, cualquier acción evangelizadora precisa el anuncio y el testimonio. Afirma Pablo VI: «El hombre contemporáneo escucha más a gusto a los que dan testimonio que a los que enseñan, o si escucha a los que enseñan es porque dan testimonio» (EN 41). Es lo que pedían los jóvenes a la Iglesia, tal como afirma el *Instrumento de Trabajo del Sínodo de Obispos*, que tiene lugar estos días en Roma: «Que la Iglesia sea una institución que brille por su ejemplo, competencia, corresponsabilidad y solidez cultural» y que «no solo haga sermones». Y pide que los pastores de la Iglesia sean «transparentes, acogedores, honestos, atractivos, comunicativos, accesibles, alegres...». Que el testimonio de san Pablo VI nos ayude.

Seguiu-nos

www.esglesiaibarcelona.cat

 [facebook.com/EsglesiaBarcelona](https://www.facebook.com/EsglesiaBarcelona)
 [@esglesiaibcn](https://twitter.com/esglesiaibcn)

Sintonitzeu
Ràdio Estel: 106.6 FM
Ràdio Maria: canal de ràdio a la TDT